

Haber Bülteni

GELİR DAĞILIMI SONUÇLARI, 2008

Yüzde paylar analizine göre, beşinci yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay, birinci yüzde 20'lik gruba göre 5,8 kattır.

Hanehalkı Bütçe Araştırması sonuçlarına göre 2008 yılında, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirine göre oluşturulan yüzde 20'lik hanehalkı gruplarından en yüksek gelire sahip beşinci gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay % 40,2 iken, en düşük gelire sahip birinci gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay % 6,9'dur.

Buna göre, beşinci yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı payın birinci yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı paya oranını veren P80/P20 eşitsizlik ölçüsü 5,8 kattır.

Kentsel yerleşim yerleri için beşinci yüzde 20'lik grubun payının birinci yüzde 20'lik grubun payına oranı (P80/P20) 5,8 kat, kırsal yerleşim yerleri için ise 5,6 kat olarak hesaplanmıştır.

Gelir dağılımı eşitsizlik ölçütlerinden Gini katsayısı 0,33 olarak hesaplanmıştır.

Gelir dağılımı eşitsizlik ölçütlerinden gini katsayısı, KKTC için 0,33, kentsel yerleşim yerleri için 0,34, kırsal yerleşim yerleri için ise 0,32 olarak hesaplanmıştır. Gini katsayısı, sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, 1'e yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade etmektedir.

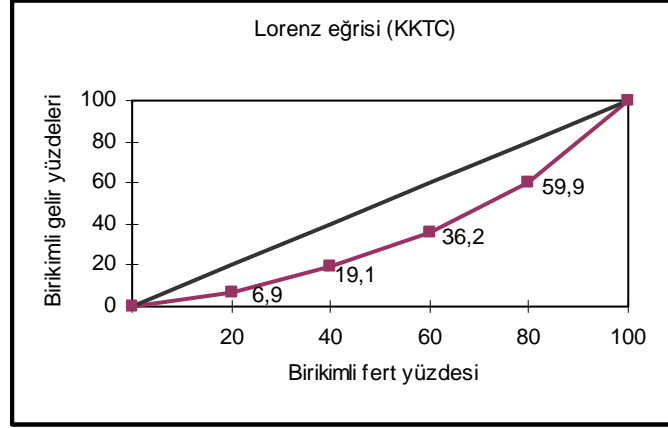
Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire göre sıralı 20'lik gruplar, 2008

Yüzde 20'lik fert grupları	KKTC	Kent	Kır
Toplam	100	100	100
Birinci yüzde 20(*)	6,9	7	7
İkinci yüzde 20	12,2	11,9	12,3
Üçüncü yüzde 20	17,1	16,8	17,7
Dördüncü yüzde 20	23,7	23,6	23,8
Beşinci yüzde 20(*)	40,2	40,7	39,1
Gini katsayısı	0,33	0,34	0,32
Son yüzde 20/ilk yüzde 20 (P80/20)	5,8	5,8	5,6

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "Birinci yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Beşinci yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Gelirin nüfusa dağılımındaki eşitsizliğin grafik gösterimi olan Lorenz eğrisi, grafiğin dikey ekseninde gelirin birikimli payları, yatay ekseninde nüfusun birikimli payları yüzde olarak gösterilmek suretiyle eğrinin "köşegen doğru"dan uzaklığına göre yorumlanır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerin Lorenz Eğrisi

Ortalama yıllık hanehalkı kullanılabilir geliri 45 702 TL'dir.

KKTC'de hanehalkı başına düşen ortalama yıllık kullanılabilir gelir 45 702 TL iken, ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri 22 671 TL'dir.

İlçelere bakıldığında; Lefkoşa İlçesi 25 688 TL ile ortalama yıllık eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri en yüksek olan ilçe durumundadır. Bunu, 22 502 TL'lik ortalama gelir ile Girne İlçesi izlemektedir. En düşük ortalamaya sahip ilçe ise 16 569 TL ile İskele İlçesi'dir.

Toplam gelir içinde en fazla payı maaş-ücret gelirleri almaktadır.

Maaş-ücret gelirleri % 54,5'lik oranla toplam gelir içerisinde en fazla paya sahiptir. Bunu % 21,7 ile devletten transferler, % 9,3 ile tarım dışı müteşebbislik gelirleri izlemektedir.

Toplam gelirin % 28'ini oluşturan transferlerin % 78'ini devlet transferleri oluşturmaktadır.

Toplam gelir içinde transferlerin (devletten, yurtdışından ve özel transferler) payı % 28'dir. Bunun % 78'ini devlet transferleri oluşturmaktadır. (Devlet transferlerinin toplam gelir içindeki payı % 21,7, yurt dışından transferlerin payı % 4,4 ve özel transferlerin payı ise % 1,9'dur.)

Devlet transferlerinin, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre oluşturulan yüzde 20'lik gruptaki dağılımına bakıldığında; birinci yüzde 20'lik grubun devlet transferlerinden payı % 3,8 iken, beşinci yüzde 20'lik grubun aldığı pay % 45,6'dır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre nüfusun % 14,8'i yoksulluk sınırının altındadır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirleri kullanılarak çeşitli görelî yoksulluk sınırları (eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin % 40, % 50, % 60 veya % 70'ine göre) hesaplanmaktadır.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin % 50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre; nüfusun % 14,8'i, yoksulluk riski altındadır. Kentsel ve kırsal yerler için ayrı ayrı hesaplanan yoksulluk sınırlarına göre, kentsel yerlerde bu oran % 11,5 iken, kırsal yerlerde % 17,9'dur.

2008 HANEHALKI BÜTÇE ARAŞTIRMASININ METODOLOJİSİ HAKKINDA GENEL AÇIKLAMA

Hanehalkı bütçe anketleri, hanelerin sosyo-ekonomik yapıları, yaşam düzeyleri, tüketim kalıpları hakkında bilgi veren ve toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesi, kullanılabilir gelirin haneler ya da fertler arasında ne şekilde dağıldığının bilinmesi ve uygulanan sosyo-ekonomik politikaların geçerliliğinin test edilmesi amacıyla kullanılan en önemli veri kaynaklarından biridir.

Hanehalkı bütçe anketinden elde edilen tüketim harcamaları bilgileri ile;

- Tüketici fiyat indekslerinde kullanılacak maddelerin seçimi ve temel yıl ağırlıkların elde edilmesi,
- Hanelerin tüketim kalıplarında zaman içinde meydana gelen değişikliklerin izlenmesi,
- Milli gelir hesaplamalarında özel nihai tüketim harcamaları tahminlerine yardımcı olacak verilerin derlenmesi,
- Gelir dağılımı ve yoksulluk sınırının belirlenmesi vb. diğer sosyo-ekonomik göstergelerin elde edilmesi amaçlanmaktadır.

ÖRNEKLEME TASARIMI

Örnekleme yöntemi: Tabakalı, iki aşamalı, küme örneklemesidir.

Örnekleme birimi: Nihai örnekleme birimi olarak **hanehalkı** tanımlanmıştır.

Tahmin boyutu: KKTC, kent, kırsal ve 5 İlçe için tahminler üretilmesi amaçlanmıştır.

Örneklem büyüklüğü: Araştırmanın tahmin boyutu, amaçları ve hedeflenen değişkenleri itibariyle bilgi üretmek üzere örneklem büyüklüğü 3 240 hanehalkıdır.

Nüfus ağırlıkları: Anket verilerinden kitle tahminlerinin üretilmesinde kullanılan ağırlık katsayıları, 2008 nüfus projeksiyonları esas alınarak hesaplanmıştır.

Cevapsızlık oranları: 3 240 örnek hanehalkından; 3 195'i ile anket yapılmış, geri kalan 45 hanehalkı ile çeşitli nedenlerle anket yapılamamış ve cevapsızlık formu düzenlenmiştir. Buna göre, anket yapılamama oranı % 1,4'tür.

ALAN UYGULAMASI YÖNTEMİ

2008 Hanehalkı Bütçe Anketi 1 Ocak – 31 Aralık 2008 tarihleri arasında, bir yıl süre ile her ay ortalama 270 farklı örnek hanenin dönüşümlü olarak izlenmesi yoluyla yürütülmüştür. Örneğin; Ocak ayında 270 örnek hanehalkının anket ayı sosyo-ekonomik durum bilgileri, tüketim harcamaları ve fertlerin gelir bilgileri alınmış ve Şubat ayında da, Ocak ayındaki haneleri temsilen farklı 270 hanehalkı ile anket yapılarak Aralık ayı sonuna kadar bu dönüşüm sürdürülmüş; yıl boyunca toplam 3 240 hanehalkına anket uygulanmıştır.

Hanehalklarından bilgiler; görüşme, kayıt ve gözlem metodları kullanılarak derlenmiştir. Her anketör, her ay ortalama 6 örnek hanehalkını anket ayı öncesi 1 kez, 1. ve 2. hafta 2'şer kez, 3. ve 4. hafta 1'er kez ve anket ayı bitiminde de 1'er kez olmak üzere her bir hanehalkını ayda ortalama 8 defa ziyaret ederek tüketim harcamaları ve son ziyarette gelir bilgilerini kayıt etmiştir. Anket ayı öncesinde örnek hanehalkına yapılan ilk ziyarette, hanehalkı ile tanışma sağlandıktan sonra hanehalkının sosyo-ekonomik durumuna ait bilgiler alınmakta, harcama kayıt defterinin nasıl doldurulacağı açıklanmaktadır. Anket ayı içinde yapılan ziyaretler sırasında, örnek hanenin anket ayında yaptığı gıda, giyim, sağlık, ulaştırma, haberleşme, eğitim, kültür, eğlence, konut, ev eşyası vb. gibi tüketim harcamaları hanehalkına bırakılan kayıt defterinden kayıtlama ve görüşme yöntemleri ile alınmıştır. Anket ayı bitiminde yapılan son görüşmede ise, hanehalkı fertlerinin anket ayı içindeki istihdam durumu, iktisadi faaliyeti, mesleği, işteki durumu, anket ayı ve son bir yıl içerisinde elde ettiği net gelir bilgileri derlenmiştir.

TANIM VE KAVRAMLAR

Hanehalkı: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın aynı konutta veya aynı konutun bir bölümünde yaşayan, kazanç ve masraflarını ayırmayan, hanehalkı hizmet ve yönetimine katılan bir veya birden fazla kişiden oluşan topluluk.

Kurumsal nüfus: Günlük yaşam gereksinimleri, yasal bir düzenlemeye dayalı olarak kurulan özel ya da tüzel kurum/kuruluşlarda kısmen ya da tamamen karşılanan, bireysel karar ve davranışlarında yetkili otoritenin kurallarına kısmen ya da tamamen bağımlı olarak hareket eden, ancak bireysel harcamalarına karar verebilen kişilerin yaşamlarını sürdürdükleri alanlarda yaşayan nüfusa kurumsal nüfus denir. Bu tanıma göre; üniversite yurtları, misafirhane, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisanede, kışla ve ordu evlerinde yaşayanlar kurumsal nüfusa dahildir.

Hanehalkı ferdi: Hanehalkını meydana getiren topluluğun her bir üyesidir. Bununla birlikte askerde, hapiste olanlar, huzurevlerinde kalan yaşlılar, yurttan kalan öğrenciler, hanede kalış süresi ne olursa olsun misafirler ve hanehalkından evlenme, askere gitme, çalışmaya gitme gibi sebeplerle kesin olarak ayrılanlar hanehalkı ferdi olarak kapsamamaktadır.

Gelir: Bir milli ekonomide belirli bir dönemde genellikle bir yılda yeniden yaratılan mal ve hizmet değerlerinin toplamıdır. Buna milli gelir veya toplam hasıla denir.

Hanehalkı ya da fert açısından gelir, üretime yapılan katkı karşılığında belirli bir sürede elde edilen değerlerin toplamı olarak tanımlanabilir. Hanehalkı geliri, emek karşılığı alınan ücret ve maaşlar şeklinde, toprak kirası (rant), sermaye geliri (faiz) veya teşebbüs geliri (kar) şeklinde olabilir.

Faaliyet gelirleri:

- i. **Maaş, ücret, yevmiye gelirleri:** Referans dönemi içerisinde ücret karşılığı bir işte çalışma sonucunda elde edilen nakdi veya aynı gelirlerdir. Referans dönemi içerisinde alınan ikramiye, fazla mesai, prim ve temettüleri ve ek görevlerden elde edilen gelirler maaş, ücret veya yevmiye gelirine dahil edilmiştir.
- ii. **Müteşebbis gelirleri:** Referans dönemi içerisinde müteşebbis olarak çalışan fertlerin (işteki durumu kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar) faaliyetleri sonucu elde ettiği gayri safi hasılatından, referans dönemi içerisinde yaptığı tüm giderler (işyeri masrafları, vergiler, sosyal güvenlik kesintileri vb.) düşüldükten sonra elde edilen gelir müteşebbis geliridir.

Faaliyet dışı gelirleri:

- i. **Gayrimenkul kira geliri:** Apartman dairesi, dükkan, depo vb. gayrimenkuller ile tarla, bağ, bahçe, arsa gibi mülklerin referans dönemi içerisinde kiraya verilmesi sonucu elde edilen hasılatın, bu hasılatın sağlanması için yapılan tüm giderler (sigorta, vergi, tamir ve bakım giderleri vb.) düşülerek elde edilen gelirdir.
- ii. **Menkul kıymet geliri:** Banka hesabından elde edilen faiz, finans kurumlarından veya sermaye şirketlerinden elde edilen temettü veya kar payı vb. gelirlerdir. Menkul kıymet gelirlerinde, vergiler gelir elde edilmeden kaynaktan kesilmektedir. Ancak, menkul kıymet geliri elde eden hanehalkı fertlerinin, bu geliri elde etmek için, menkul kıymetlerin korunması ile ilgili sigorta, kiralık kasa, tahvil giderleri, vergi vb. giderler düşülerek, elde ettikleri net gelirler menkul kıymet geliri olarak kayıt edilmiştir.
- iii. **Karşılıksız (transfer) gelirler:** Referans dönemi içerisinde devlet, özel kurum/kuruluş veya başka kişi/hanehalklarından alınan karşılıksız transferlerdir (emekli maaşı, yaşlılık maaşı, işsizlik maaşı, karşılıksız burslar, düzenli olarak alınan aynı veya nakdi yardımlar vb. şeklindeki ödemelerdir.)

İzafi kira: Konutun mülkiyet şekli “ev sahibi”, “lojman” veya “diğer (babasının, akrabasının vb. evinde ikamet edip hiç bir şekilde ücret ödemedi oturanlar)” şeklinde olan hanehalklarının ikamet ettiği konutun kira değeri izafi kira olarak değerlendirilmektedir.

Nakdi Gelir: Nakit; para, özellikle kullanılmaya hazır para anlamına gelmektedir. Faaliyet dışı faktörler veya faaliyet karşılığında gelirlerin nakit (para) olarak elde edilmesidir.

Aynı Gelir: Aynı, mal ile ödenen anlamına gelmektedir. Aynı gelir, emek veya sermaye karşılığında gelirin mal olarak elde edilmesidir. Burada en önemli husus, aynı gelirin hanede tüketilmesi gerekliliğidir. Aynı geliri oluşturan mal satılıp nakde çevriliyorsa bu aynı gelir olarak değil, nakdi gelir olarak değerlendirilmektedir.

Hanehalkı kullanılabilir net geliri: Hanehalkındaki her bir ferdin elde ettiği kişisel yıllık kullanılabilir gelirlerin (*maaş-ücret, yevmiye, müteşebbis geliri ile emekli maaşı, dul-yetim aylıkları ve yaşlılara yapılan ödemeler, karşılıksız yardımlar, burs, gayrimenkul kira geliri vb. aynı veya nakdi gelirlerin toplamı*) toplamı ile hanehalkının sadece kendi tüketimine yönelik yapmış olduğu bitkisel ve hayvansal üretimin değeri toplamından, ödenen vergiler, diğer hane veya kişilere yapılan düzenli transferler düşüldükten sonra hanehalkı kullanılabilir gelirine ulaşılmaktadır.

Eşdeğerlik ölçüğü / eşdeğer hanehalkı geliri:

Günümüzde gelir eşitsizliği bireysel gelirler arasındaki farklardan yola çıkılarak ölçülmektedir. Bu nedenle de hanehalkı düzeyinde toplanan gelirlerin bireysel gelirlere dönüştürülmesi gerekmektedir. Bunu, toplam hane gelirini, haneyi oluşturan fert sayısına bölerek yapmak doğru olmayacaktır. Bu hesaplamada, hanelerin yetişkin-çocuk bileşimlerindeki farklılıkları dikkate almak gerekmektedir. Çünkü, bilimsel olarak çocuklar yetişkinlere göre daha az tüketmektedirler. Buna göre, eşdeğerlik ölçüğü olarak adlandırılan katsayılar kullanılarak her bir hanehalkı büyüklüğünün kaç yetişkine (eşdeğer fert sayısına) denk olduğu hesaplanmaktadır. Hanehalkı toplam yıllık kullanılabilir geliri hanehalkının eşdeğer hanehalkı büyüklüğüne bölünerek, o hanehalkı için eşdeğer fert başına düşen diğer ifadeyle eşdeğer hanehalkı kullanılabilir geliri hesaplanmaktadır.

Bu araştırmada, hanehalkındaki referans kişi için “1”, 14 yaş ve üzerindeki tüm fertler için “0,5” ve 14 yaşın altındaki tüm fertler için “0,3” katsayısı ile çarpılarak hesaplandığı OECD ölçüğü kullanılmıştır.

Eşdeğerlik ölçüğü farklı büyüklük ve bileşimlerdeki hanehalkları arasında karşılaştırmalara imkan sağlamaktadır. Gelir dağılımı eşitsizlik göstergelerinin (gini katsayısı, yüzdelik grupların analizi vb.) ve yoksulluk sınırının belirlenmesinde eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirleri kullanılarak daha doğru kıyaslamalar yapmak mümkündür.

Gelir dağılımı: Bir ülkede belirli dönemler içinde yaratılan gelirin fertler, hanehalkları veya üretim faktörleri arasında bölünmesidir.

Ortalama gelir: Gelirlerin toplamlarının örneklem büyüklüğüne bölünmesi ile elde edilen değerdir. Yani, belli bir gruba ait gelirlerin aritmetik ortalamasını ifade etmektedir.

Medyan gelir: Gelirler küçükten büyüğe sıralandığında ortaya düşen değer medyan geliri ifade etmektedir.

Gelir dağılımı eşitsizlik ölçütleri:

Gini katsayısı: Kişisel gelir dağılımını ölçmek için, yaygın olarak kullanılan dağılım ölçüsü gini katsayısı aşağıdaki formülasyona göre hesaplanmaktadır.

$$G = \left[\frac{1}{N^2} \sum_{i=1}^N \sum_{j=1}^N |Y_i - Y_j| f(Y_i) f(Y_j) \right] / 2\bar{Y}$$

Y_i : *i. grubun toplam geliri,*

Y_j : *j. grubun toplam geliri,*

$f(Y_i)$: *i. grubun gelir çokluğu*

$f(Y_j)$: *j. grubun gelir çokluğu*

N : *Birim sayısı*

\bar{Y} : *Gelirlerin aritmetik ortalaması*

Gini katsayısı, Lorenz eğrisine bağlı ve eğri ile köşegen arasında kalan alanın, köşegenin altında kalan toplam alan oranına eşittir. Bu oran büyüdükçe, dağılımdaki eşitsizlik artıyor demektir. Gini ölçüsü "0 ile 1" arasında değişir. Bir toplumda, gelir adaletli olarak paylaşılmışsa, gini katsayısı "0"a eşit, toplumdaki gelirleri yalnız bir kişi almışsa, gini katsayısı "1" e eşit olmaktadır.

Lorenz eğrisi: Lorenz eğrisi, gelir ya da servetin nüfusa dağılımındaki eşitsizliği göstermekte kullanılan grafikdir. Eğri bir karenin köşegenini uç noktalarda keser. Karenin dikey kenarında gelirin birikimli payları, yatay kenarında ise nüfusun birikimli payları yüzde olarak gösterilir. Köşegen doğru, gelirin nüfus arasında eşit dağılımını (mutlak eşitlik) gösterir. Lorenz eğrisi köşegenden uzaklaştıkça, gelir dağılımındaki eşitsizlik artmaktadır.

Yüzdeler hanehalkı/fert grupları: Hanehalkları kullanılabilir hanehalkı gelirin veya hanedeki tüm fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak; 20 gruba bölünerek *yüzde 5'lik*, 10 gruba bölünerek *yüzde 10'luk* veya 5 gruba bölünerek *yüzde 20'lik* hanehalkı/fert grupları oluşturulmaktadır. Bu grupların toplam gelirden aldıkları paylar gelir dağılımı eşitsizliği hakkında bilgi vermektedir.

Yüzde paylar analizi (P80/20): Yüzde payları, kişisel gelir dağılımını ölçmede kullanılan ölçütlerden biridir. Yüzde 20'lik fert/hanehalkı gruplarının toplam gelirden aldıkları paylara göre; "Son yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay/ İlk yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay" formülünden hesaplanarak, geliri daha yüksek olan son yüzde 20'lik grubun, geliri düşük olan ilk yüzde 20'lik gruba göre toplam gelirden kaç kat daha fazla pay aldığını göstermektedir.

Yoksulluk ile ilgili tanımlar

Görelî yoksulluk: Toplumun genel düzeyine göre belli bir sınırın altında *gelir veya harcamaya* sahip olan birey veya hanehalkı, görelî anlamda yoksul sayılmaktadır. Refah ölçüsü olarak amaca göre *harcama veya gelir düzeyi* seçilebilir.

Bu araştırmada, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirlere göre 4 ayrı görelî yoksulluk sınırı hesaplanmıştır;

- Medyan gelirin % 40'ı,
- Medyan gelirin % 50'si,
- Medyan gelirin % 60'ı,
- Medyan gelirin % 70'i.

Bu sınırların altında eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelire sahip olanlar yoksul olarak tanımlanmıştır.

Yoksulluk açığı: Yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Bir kişinin yoksulluk açığı, yoksulluk çizgisi ile geliri arasındaki farka eşittir. Yoksulluk açığı, toplumdaki ortalama yoksulluk açığının, yoksulluk çizgisine oranına eşittir.

Yoksulluk açığı 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

$$\text{Yoksulluk açığı} = ((\text{Yoksulluk sınırı} - \text{Yoksulların EFB medyan geliri}) / \text{Yoksulluk sınırı}) * 100$$

formülüne göre hesaplanmıştır.

(EFB medyan geliri: Eşdeğer Fert Başına medyan geliri)

Tablo 1. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2008

	Toplam	Yüzde 20'lik fert grupları					Gini Katsayısı
		Birinci % 20(*)	İkinci 20%	Üçüncü 20%	Dördüncü 20%	Beşinci % 20(*)	
KKTC							0.33
Yüzde (%)	100	6.9	12.2	17.1	23.7	40.2	
Ortalama (TL)	22,671	7,819	13,778	19,361	26,828	45,594	
Medyan (TL)	19,265	8,108	13,765	19,265	26,491	40,805	
KENT							0.34
Yüzde (%)	100	7.0	11.9	16.8	23.6	40.7	
Ortalama (TL)	24,652	8,600	14,717	20,629	29,164	50,168	
Medyan (TL)	20,636	8,821	14,920	20,645	29,085	45,041	
KIR							0.32
Yüzde (%)	100	7.0	12.3	17.7	23.8	39.1	
Ortalama (TL)	20,777	7,286	12,797	18,337	24,857	40,636	
Medyan (TL)	18,337	7,548	12,726	18,384	24,785	36,849	
Lefkoşa							0.34
Yüzde (%)	100	6.5	11.7	16.8	24.3	40.7	
Ortalama (TL)	25,688	8,377	15,007	21,581	31,187	52,324	
Medyan (TL)	21,376	8,638	14,949	21,376	31,149	47,038	
Gazi Mağusa							0.31
Yüzde (%)	100	7.6	12.7	17.2	23.4	39.1	
Ortalama (TL)	22,139	8,375	14,024	19,217	25,846	43,320	
Medyan (TL)	19,263	8,616	13,768	19,263	25,444	38,464	
Girne							0.31
Yüzde (%)	100	8.1	12.7	17.3	23.4	38.5	
Ortalama (TL)	22,502	9,034	14,445	19,384	26,345	43,539	
Medyan (TL)	19,469	9,202	14,984	19,469	26,302	38,247	
Güzelyurt							0.33
Yüzde (%)	100	6.2	12.5	18.1	24.9	38.3	
Ortalama (TL)	19,713	6,111	12,346	17,840	24,510	37,743	
Medyan (TL)	18,110	5,707	12,211	18,100	24,907	35,014	
İskele							0.35
Yüzde (%)	100	6.6	11.3	17.0	24.2	40.9	
Ortalama (TL)	16,569	5,465	9,414	14,054	20,042	33,921	
Medyan (TL)	14,432	5,687	9,484	14,432	20,183	29,180	

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 2. Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2008

	Toplam	Yüzde 20'lik fert grupları					Gini Katsayısı
		Birinci % 20(*)	İkinci % 20(*)	Üçüncü % 20(*)	Dördüncü % 20(*)	Beşinci % 20(*)	
KKTC							0.33
Yüzde (%)	100	7.1	12.2	16.9	23.5	40.3	
Ortalama (TL)	45,702	16,230	27,735	38,723	53,808	92,029	
Medyan (TL)	38,746	16,867	27,908	38,746	52,955	83,775	
KENT							0.34
Yüzde (%)	100	7.0	12.2	16.7	23.2	40.9	
Ortalama (TL)	48,408	16,937	29,402	40,518	56,229	98,885	
Medyan (TL)	40,501	17,565	29,722	40,501	55,220	89,944	
KIR							0.32
Yüzde (%)	100	7.3	12.2	17.1	24.0	39.4	
Ortalama (TL)	42,867	15,614	26,181	36,741	51,450	84,317	
Medyan (TL)	36,731	16,130	26,080	36,731	50,570	77,622	
Lefkoşa							0.34
Yüzde (%)	100	7.2	11.8	16.6	24.0	40.5	
Ortalama (TL)	51,853	18,522	30,464	43,212	62,294	104,702	
Medyan (TL)	43,211	19,218	30,170	43,211	62,836	96,468	
Gazi Mağusa							0.32
Yüzde (%)	100	7.2	12.4	17.3	23.9	39.2	
Ortalama (TL)	43,136	15,496	26,655	37,482	51,326	84,837	
Medyan (TL)	37,767	15,987	26,226	37,767	50,562	76,715	
Girne							0.31
Yüzde (%)	100	8.0	12.9	17.2	23.1	38.9	
Ortalama (TL)	45,915	18,320	29,406	39,430	53,265	89,229	
Medyan (TL)	39,343	19,230	29,435	39,343	51,723	82,835	
Güzelyurt							0.33
Yüzde (%)	100	6.4	12.0	18.0	24.3	39.4	
Ortalama (TL)	40,096	12,822	23,904	35,919	48,597	79,327	
Medyan (TL)	35,747	13,483	23,731	35,747	48,023	73,922	
İskele							0.33
Yüzde (%)	100	7.1	12.2	17.0	22.8	40.8	
Ortalama (TL)	35,061	12,510	21,221	29,698	40,504	71,317	
Medyan (TL)	29,424	12,788	21,263	29,424	39,498	69,080	

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 3. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 10'luk Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2008

	Yüzde 10'luk fert grupları									
	Birinci % 10(*)	İkinci 10%	Üçüncü 10%	Dördüncü 10%	Beşinci 10%	Altıncı 10%	Yedinci 10%	Sekizinci 10%	Dokuzuncu 10%	Onuncu % 10(*)
KKTC										
Yüzde (%)	2.7	4.2	5.5	6.7	7.9	9.2	10.8	12.9	15.9	24.3
Ortalama (TL)	5,999	9,654	12,445	15,107	17,827	20,895	24,475	29,193	35,959	55,259
Medyan (TL)	6,275	9,709	12,408	15,088	17,777	20,907	24,487	29,181	35,584	49,649

(*) Hanehalkları kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 10 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 10'luk grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 10'luk grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 4. Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 10'luk Gruplar İtibariyle Yıllık Gelirlerin Dağılımı, 2008

	Yüzde 10'luk fert grupları									
	Birinci % 10(*)	İkinci 10%	Üçüncü 10%	Dördüncü 10%	Beşinci 10%	Altıncı 10%	Yedinci 10%	Sekizinci 10%	Dokuzuncu 10%	Onuncu % 10(*)
KKTC										
Yüzde (%)	2.8	4.3	5.5	6.6	7.8	9.2	10.7	12.8	16.1	24.1
Ortalama (TL)	12,617	19,853	25,155	30,319	35,650	41,783	48,858	58,769	73,767	110,262
Medyan (TL)	13,410	19,873	25,062	30,228	35,390	41,695	49,082	57,997	73,035	101,959

(*) Hanehalkları kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 10 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 10'luk grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 10'luk grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 5. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar ve Gelir Türlerine göre Yıllık Gelirlerin Oransal Dağılımı (Dikey %), 2008

Gelir Türleri	Yüzde 20'lik fert grupları											
	Toplam		Birinci % 20(*)		İkinci % 20		Üçüncü % 20		Dördüncü % 20		Beşinci % 20(*)	
	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%
Toplam	3,378,827,502	100.0	209,091,324	100.0	389,449,157	100.0	559,870,530	100.0	798,239,476	100.0	1,422,177,015	100.0
Maaş-Ücret	1,840,753,923	54.5	108,775,566	52.0	212,457,314	54.6	289,646,627	51.7	447,874,750	56.1	781,999,667	55.0
Yevmiye	141,361,463	4.2	35,989,625	17.2	24,928,057	6.4	37,265,254	6.7	29,075,263	3.6	14,103,265	1.0
Müteşebbis	357,995,250	10.6	23,465,654	11.2	37,701,990	9.7	51,458,031	9.2	81,965,070	10.3	163,404,504	11.5
Tarım dışı	314,960,234	9.3	20,159,751	9.6	34,438,930	8.8	45,004,078	8.0	70,626,342	8.8	144,731,132	10.2
Tarım	43,035,016	1.3	3,305,903	1.6	3,263,060	0.8	6,453,953	1.2	11,338,728	1.4	18,673,372	1.3
Gayrimenkul	65,764,327	1.9	1,016,140	0.5	3,078,110	0.8	7,948,085	1.4	11,392,756	1.4	42,329,237	3.0
Menkul kıymet	27,846,256	0.8	459,469	0.2	1,111,471	0.3	1,499,713	0.3	4,508,545	0.6	20,267,058	1.4
Devletten transfer	732,818,173	21.7	27,488,073	13.1	80,064,804	20.6	123,961,236	22.1	166,890,035	20.9	334,414,025	23.5
Yurt dışından transfer	149,751,279	4.4	6,827,516	3.3	19,331,727	5.0	43,911,705	7.8	38,509,684	4.8	41,170,646	2.9
Özel transfer	62,536,831	1.9	5,069,281	2.4	10,775,684	2.8	4,179,879	0.7	18,023,373	2.3	24,488,613	1.7

(*) Fertil eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan gruba, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan gruba tanımlanmaktadır.

Not: Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 5a. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar ve Gelir Türlerine göre Yıllık Gelirlerin Oransal Dağılımı (Yatay %), 2008

Gelir Türleri	Yüzde 20'lik Fert Grupları											
	Toplam		Birinci % 20(*)		İkinci % 20		Üçüncü % 20		Dördüncü % 20		Beşinci % 20(*)	
	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%	TL	%
Toplam	3,378,827,502	100.0	209,091,324	6.2	389,449,157	11.5	559,870,530	16.6	798,239,476	23.6	1,422,177,015	42.1
Maaş-Ücret	1,840,753,923	100.0	108,775,566	5.9	212,457,314	11.5	289,646,627	15.7	447,874,750	24.3	781,999,667	42.5
Yevmiye	141,361,463	100.0	35,989,625	25.5	24,928,057	17.6	37,265,254	26.4	29,075,263	20.6	14,103,265	10.0
Müteşebbis	357,995,250	100.0	23,465,654	6.6	37,701,990	10.5	51,458,031	14.4	81,965,070	22.9	163,404,504	45.6
Tarım dışı	314,960,234	100.0	20,159,751	6.4	34,438,930	10.9	45,004,078	14.3	70,626,342	22.4	144,731,132	46.0
Tarım	43,035,016	100.0	3,305,903	7.7	3,263,060	7.6	6,453,953	15.0	11,338,728	26.3	18,673,372	43.4
Gayrimenkul	65,764,327	100.0	1,016,140	1.5	3,078,110	4.7	7,948,085	12.1	11,392,756	17.3	42,329,237	64.4
Menkul kıymet	27,846,256	100.0	459,469	1.7	1,111,471	4.0	1,499,713	5.4	4,508,545	16.2	20,267,058	72.8
Devletten transfer	732,818,173	100.0	27,488,073	3.8	80,064,804	10.9	123,961,236	16.9	166,890,035	22.8	334,414,025	45.6
Yurt dışından transfer	149,751,279	100.0	6,827,516	4.6	19,331,727	12.9	43,911,705	29.3	38,509,684	25.7	41,170,646	27.5
Özel transfer	62,536,831	100.0	5,069,281	8.1	10,775,684	17.2	4,179,879	6.7	18,023,373	28.8	24,488,613	39.2

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Not: Toplam gelire izafi kira dahil değildir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 6. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelire göre Sıralı Birikimli Yüzdelik Gruplar ve Hanehalkı Tipine göre En Yüksek Yıllık Gelirler, 2008

Hanehalkı tipi	Fert Sayısı	Birikimli Yüzdelik Fert Grupları (*) (TL)						Ortalama
		% 10	% 25	% 50	% 75	% 90		
Toplam	252,778	8,108	12,408	19,265	29,181	40,805	22,672	
İki Çocuklu Aile	74,277	9,202	12,785	19,534	29,932	39,507	22,623	
Tek Çocuklu Aile	52,424	9,957	15,138	22,534	33,862	47,483	26,507	
Üç veya Daha Fazla Çocuklu Aile	39,220	5,690	7,462	12,133	18,129	26,413	14,450	
Çocuksuz Çift	28,923	12,513	17,047	25,239	35,961	54,038	29,566	
Ataerkil veya Geniş Aile	24,400	7,486	12,053	16,615	23,143	34,282	18,864	
Tek Yetişkinli Aile	15,743	9,501	13,073	20,250	30,601	41,887	23,476	
Birarada Yaşayan Akrabalar	7,162	8,081	11,919	19,148	27,713	31,855	22,552	
Birarada Yaşayan ve Akraba Olmayan Kişiler	10,629	12,403	16,034	21,519	26,484	41,734	23,302	

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak ilk "%10", "%25", "%50", "%75" ve "%90" alınarak birikimli yüzdelik fert grupları oluşturulmuştur.

Tablo nasıl okunmalıdır ?

2008 yılı sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir yıllık geliri ilk "%50"lik grup içerisinde olup, hanehalkı tipi "çocuksuz çift" olan grubun en yüksek geliri 25 239 TL'dir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 7. Hanehalkı Kullanılabilir Gelire göre Sıralı Birikimli Yüzdellik Gruplar ve Hanehalkı Tipine göre En Yüksek Yıllık Gelirler, 2008

Hanehalkı Tipi	Hane Sayısı	Birikimli Yüzdellik Hanehalkı Grupları (*) (TL)					Ortalama
		% 10	% 25	% 50	% 75	% 90	
Toplam	80,296	16,867	25,062	38,746	57,997	83,775	45,702
İki Çocuklu Aile	18,746	19,938	29,302	45,114	68,906	92,301	51,854
Tek Çocuklu Aile	17,402	19,360	28,911	42,987	64,974	91,664	50,673
Üç veya Daha Fazla Çocuklu Aile	7,335	15,863	21,263	35,414	56,381	79,070	42,044
Çocuksuz Çift	14,462	18,770	25,512	37,859	54,322	81,129	44,375
Ataerkil veya Geniş Aile	4,866	23,465	33,873	49,811	66,149	97,143	54,596
Tek Yetişkinli Aile	11,068	12,030	15,760	24,711	37,145	51,868	28,944
Birarada Yaşayan Akrabalar	2,120	24,102	28,722	37,470	56,470	83,486	49,866
Birarada Yaşayan ve Akraba Olmayan Kişiler	4,296	20,344	26,226	34,515	46,539	72,058	40,487

(*) Hanehalkları kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak ilk %10, %25, %50, %75 ve %90 alınarak birikimli yüzdellik hanehalkı grupları oluşturulmuştur.

Tablo nasıl okunmalıdır ?

2008 yılı sonuçlarına göre, Hanehalkı kullanılabilir yıllık geliri ilk %50'lik grup içerisinde olup, hanehalkı tipi "çocuksuz çift" olan grubun en yüksek geliri 37 859 TL'dir.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 8. Hanehalkı Fertlerinin Eğitim Durumları ve Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Gelirine Göre Sıralı Yüzde 20'lik Gruplar İtibarıyla Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL), 2008

Eğitim Durumu	Toplam	Yüzde 20'lik Fert Grupları				
		Birinci % 20(*)	İkinci 20%	Üçüncü 20%	Dördüncü 20%	Beşinci % 20(*)
Toplam						
Fert Sayısı	92,844	12,880	15,643	17,255	21,501	25,566
Ortalama	24,301	11,824	16,700	21,048	25,197	36,679
%	100	100	100	100	100	100
Okur- Yazar Değil						
Fert Sayısı	1,053	556	339	98	60	-
Ortalama	11,516	8,087	12,077	22,901	21,620	-
%	0.5	3	1.6	0.6	0.2	-
Okur-Yazar Olup Bir Okul Bitirmedir						
Fert Sayısı	1,462	715	169	223	297	58
Ortalama	17,744	10,515	14,296	20,295	32,733	30,298
%	1.1	4.9	0.9	1.2	1.8	0.2
İlkokul						
Fert Sayısı	23,691	6,615	5,848	5,277	4,419	1,533
Ortalama	18,634	11,782	17,501	20,241	23,040	34,296
%	19.6	51.2	39.2	29.4	18.8	5.6
Ortaokul veya Dengi						
Fert Sayısı	12,495	2,558	2,504	2,883	2,688	1,862
Ortalama	20,937	12,319	15,606	21,412	26,450	31,249
%	11.6	20.7	15	17	13.1	6.2
Lise						
Fert Sayısı	29,959	1,954	4,873	5,870	8,352	8,911
Ortalama	24,906	13,496	16,656	22,156	24,958	33,682
%	33.1	17.3	31.1	35.8	38.5	32
Mesleki veya Teknik Lise						
Fert Sayısı	4,188	232	739	841	1,440	935
Ortalama	25,404	8,070	16,361	20,285	27,701	37,918
%	4.7	1.2	4.6	4.7	7.4	3.8
Yüksekokul, Fakülte						
Fert Sayısı	17,170	232	1,107	1,890	3,680	10,261
Ortalama	32,448	10,097	16,376	19,107	25,699	39,567
%	24.7	1.5	6.9	9.9	17.5	43.3
Yüksek Lisans, Doktora						
Fert Sayısı	2,825	18	62	173	565	2,006
Ortalama	37,292	13,353	30,447	26,843	26,430	41,684
%	4.7	0.2	0.7	1.3	2.8	8.9

(*) Fertler eşdeğer hanehalkı kullanılabilir gelirlerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanarak 5 gruba ayrıldığıında; "İlk yüzde 20'lik grup" geliri en düşük olan grubu, "Son yüzde 20'lik grup" ise geliri en yüksek olan grubu tanımlamaktadır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 9. Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki Durumları ve Cinsiyete göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL), 2008

İşteki durum	KKTC			KENT			KIR		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
	Toplam	24,301	25,739	21,107	47,355	25,715	21,639	46,153	25,763
Ücretli, Maaşlı	25,342	26,813	22,487	49,032	26,325	22,708	49,497	27,311	22,186
Yevmiyeli	14,940	16,691	8,689	22,938	14,589	8,350	27,955	18,756	9,199
Kendi Hesabına	36,655	38,277	31,204	73,097	39,123	33,974	61,355	36,883	24,472
İşveren	19,490	21,722	10,862	36,248	24,331	11,917	29,978	19,950	10,028

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 10. Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki İktisadi Faaliyet Gruplarına göre Yıllık Ortalama Esas İş Ortalama Gelirleri TL, 2008

İktisadi Faaliyet(nace rev.2)	Yaş Grubu										
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Toplam	24 306	14 493	20 934	23 549	27 344	29 519	29 572	29 767	28 279	25 767	14 708
1.Tarım, Avcılık, Ormancılık, Balıkçılık	2 137	7 707	18 422	22 256	21 008	14 754	15 321	13 727	5 047	12 458	3 470
2.Madencilik ve Taşocakçılığı	13 501	-	16 000	18 196	15 180	122 450	11 428	11 063	-	-	-
3.İnşaat	6 692	13 483	18 110	19 348	22 878	25 511	24 022	32 344	19 516	21 015	10 686
4.Elektrik, Gaz, Su ve Kanalizasyon	-	13 669	27 031	30 880	30 260	44 982	45 037	43 059	26 510	-	-
5.İnşaat	11 226	16 445	19 855	20 140	27 168	26 753	22 560	27 336	29 838	23 421	20 000
6.Toplan ve Perakende Ticaret vb.	6 972	12 044	17 183	20 506	19 390	25 432	25 706	22 395	24 629	26 271	10 311
7.Ulaştırma, Haberleşme, Depolama, Yayıncılık ve Programcılık	22 275	18 319	28 801	23 429	27 578	33 428	28 027	27 107	40 348	22 107	21 290
8.Oteller ve Lokantalar	7 083	11 444	18 264	19 787	18 244	20 086	20 053	18 143	16 850	15 513	20 544
9.Mali Aracı Kuruluş Faaliyetleri	5 541	16 789	18 674	20 940	42 016	37 835	38 175	49 169	37 769	24 414	-
10.Gayrimenkul Kiralama Teknik ve İdari Hizmet Faaliyetleri	5 902	13 122	15 345	25 125	20 312	18 856	27 443	41 852	20 329	61 894	27 516
11.Kamu Yönetimi	31 363	22 934	27 441	31 601	35 073	38 308	40 519	45 693	50 823	15 244	41 323
12.Eğitim Hizmetleri	6 052	14 030	22 635	26 620	38 602	36 638	35 797	30 918	32 792	82 881	30 000
13.İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-	11 601	27 339	29 688	39 117	26 006	43 510	31 195	46 467	50 556	11 039
14.Diğer Toplumsal Hizmetler	10 041	16 502	17 670	19 025	22 033	28 265	30 325	18 834	22 993	34 367	20 174

Kaynak:DFÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi , 2008

Tablo 11 . Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL), 2008

Meslek Grubu	KKTC						Kır			
	Toplam			Kent			Toplam		Kır	
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	
Toplam	24 306	25 734	21 142	47 394	25 693	21 701	46 164	25 775	20 389	
1. Kanun Yapıcılar	34 487	36 550	28 227	66 492	35 965	30 527	62 314	37 290	25 024	
2. Profesyonel Meslek Grupları	33 798	37 381	29 633	71 152	40 897	30 255	62 282	33 435	28 847	
3. Yardımcı Profesyonel Meslek Grupları	28 780	29 267	27 394	57 944	29 417	28 526	55 038	29 101	25 936	
4. Büro ve Müşteri Hizmetleri	22 980	24 984	21 691	45 446	23 085	22 361	48 705	27 957	20 748	
5. Hizmet ve Satış Elemanları	19 945	22 925	14 048	34 439	20 985	13 454	41 120	25 578	15 542	
6. Nitelikli Tarım Çalışanları	11 408	13 194	1 032	17 408	16 302	1 106	14 158	12 633	1 525	
7. Sanatkarlar	21 891	21 983	19 974	46 350	20 612	25 739	39 475	23 264	16 211	
8. Tesis ve Makina Operatörleri	21 585	21 826	15 606	34 392	20 643	13 749	39 178	22 854	16 324	
9. Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	17 542	20 564	12 919	30 542	18 230	12 311	35 531	21 967	13 563	

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 12. Hanehalkı Fertlerinin Esas İşteki Meslek Gruplarına göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri TL, 2008

Meslek grubu	Yaş Grubu										
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Toplam	24 306	14 493	20 934	23 549	27 344	29 519	29 572	29 767	28 279	25 767	14 708
1. Kanun Yapıcılar	34 487	19 402	23 154	28 336	32 499	38 675	41 604	43 640	33 357	23 059	26 844
2. Profesyonel Meslek Grupları	33 798	17 429	27 043	33 255	40 785	47 604	43 242	62 024	38 777	55 097	26 162
3. Yardımcı Profesyonel Meslek Grupları	28 780	13 268	25 641	25 861	30 690	35 667	31 518	39 425	35 344	44 224	-
4. Büro ve Müşteri Hizmetleri	22 980	14 978	18 939	21 320	28 100	31 517	35 507	26 815	33 005	25 474	-
5. Hizmet ve Satış Elemanları	19 945	12 790	18 563	21 814	24 277	28 191	23 020	17 244	20 636	14 290	44 685
6. Nitelikli Tarım Çalışanları	11 408	-	10 334	19 208	10 896	13 831	17 310	6 713	7 670	13 006	3 470
7. Sanatkarlar	21 891	10 018	16 006	21 130	23 785	24 959	24 553	24 051	27 267	22 794	10 686
8. Tesis ve Makina Operatörleri	21 585	-	15 179	21 937	23 767	22 793	21 931	21 270	26 931	23 204	21 169
9. Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	17 542	5 277	14 763	17 210	20 548	18 969	21 774	17 037	26 499	23 675	9 233

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 13. Gelire Dayalı, Göreli Yoksulluk Sınırına göre Yoksul Sayıları, Yoksulluk Oranı ve Yoksulluk Açığı (KKTC-İlçe), 2008

Medyan Gelire göre	Yoksulluk Sınırı (TL)	Yoksul Sayısı (Kişi)	Yoksulluk Oranı (%)	Yüzde (%)	Yoksulluk Açığı(*)
KKTC					
Yoksulluk Riski, % 50	9 632	37 318	14.8	100.0	25.5
Yoksulluk Riski, % 60	11 559	54 100	21.4	100.0	28.3
Lefkoşa					
Yoksulluk Riski, % 50	9 632	10 518	12.6	28.2	26.3
Yoksulluk Riski, % 60	11 559	15 834	18.9	29.3	27.9
Gazi Mağusa					
Yoksulluk Riski, % 50	9 632	8 490	13.4	22.8	20.1
Yoksulluk Riski, % 60	11 559	12 285	19.4	22.7	28.3
Girne					
Yoksulluk Riski, % 50	9 632	6 499	11.4	17.4	21.8
Yoksulluk Riski, % 60	11 559	10 291	18.0	19.0	24.3
Güzelyurt					
Yoksulluk Riski, % 50	9 632	5 437	19.7	14.6	37.8
Yoksulluk Riski, % 60	11 559	7 285	26.4	13.5	31.9
İskele					
Yoksulluk Riski, % 50	9 632	6 374	30.6	17.1	27.7
Yoksulluk Riski, % 60	11 559	8 404	40.3	15.5	32.3

Not: Kent ve kırsal yoksulluk sınırı, KKTC için bulunan yoksulluk sınırına göre hesaplanmıştır.

(*) Yoksulluk açığı yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Yoksulluk açığı = ((Yoksulluk sınırı - Yoksulların EFB medyan geliri) / Yoksulluk sınırı) * 100 formülüne göre hesaplanmıştır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 14. Gelire Dayalı, Göreli Yoksulluk Sınırına göre Yoksul Sayıları, Yoksulluk Oranı ve Yoksulluk Açığı (KKTC-Kent-Kır), 2008

Medyan Gelire göre	Yoksulluk Sınırı (TL)	Yoksul Sayısı (Kişi)	Yoksulluk Oranı (%)	Yüzde (%)	Yoksulluk Açığı(*)
KKTC					
Yoksulluk riski, % 40	7 706	22 133	8.8	100.0	21.6
Yoksulluk riski, % 50	9 632	37 318	14.8	100.0	25.5
Yoksulluk riski, % 60	11 559	54 100	21.4	100.0	28.3
Yoksulluk riski, % 70	13 485	72 932	28.9	100.0	31.0
KENT					
Yoksulluk riski, % 40	7 706	8 796	7.1	39.7	22.5
Yoksulluk riski, % 50	9 632	14 237	11.5	38.2	26.9
Yoksulluk riski, % 60	11 559	21 350	17.3	39.5	29.2
Yoksulluk riski, % 70	13 485	30 786	24.9	42.2	29.2
KIR					
Yoksulluk riski, % 40	7 706	13 337	10.3	60.3	21.2
Yoksulluk riski, % 50	9 632	23 081	17.9	61.8	23.5
Yoksulluk riski, % 60	11 559	32 750	25.4	60.5	28.0
Yoksulluk riski, % 70	13 485	42 146	32.6	57.8	31.8

Not: Kent ve kır yoksulluk sınırı, KKTC için bulunan yoksulluk sınırına göre hesaplanmıştır.

(*) Yoksulluk açığı yoksulluğun derecesi hakkında bilgi verir. Yoksulluk açığının 100'e yaklaşması, yoksulluğun derecesinin çok fazla olduğunu, küçülmesi ise yoksulluk risk derecelerinin daha az olduğunu ifade etmektedir.

Yoksulluk açığı = ((Yoksulluk sınırı - Yoksulların EFB medyan geliri) / Yoksulluk sınırı) * 100 formülüne göre hesaplanmıştır.

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 15. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Medyan Gelir Grupları, Konut Kolaylıkları ve Sahip Olunan Eşyaya göre Kurumsal Olmayan Nüfusun Dağılımı, 2008

Konut Tipi	Gelir Grubu													
	Toplam						Medyan gelirin %60 ile %120'si arasında olanlar						Medyan gelirin %120'sinden daha fazla olanlar	
	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)
Kurumsal olmayan toplam nüfus	252 778	100	100	54 100	100	21.4	102 372	100	40.5	96 307	100	38.1		
Konut Tipi														
Tek Bağımsız Konut	139 249	55.1	100	32 428	59.9	23.3	58 706	57.3	42.2	48 114	50.0	34.6		
Bitişik veya üst üste ikiz konut	31 067	12.3	100	6 409	11.8	20.6	12 347	12.1	39.7	12 311	12.8	39.6		
Sıra Konutlar	13 857	5.5	100	2 398	4.4	17.3	5 322	5.2	38.4	6 137	6.4	44.3		
Apartman	65 686	26.0	100	11 529	21.3	17.6	24 746	24.2	37.7	29 411	30.5	44.8		
Diğer	2 919	1.2	100	1 335	2.5	45.7	1 251	1.2	42.9	333	0.3	11.4		
Mülkiyet Durumu														
Ev Sahibi	163 774	64.8	100	19 072	35.3	11.6	64 651	63.2	39.5	80 051	83.1	48.9		
Kiracı (Özelden)	66 267	26.2	100	27 771	51.3	41.9	27 682	27.0	41.8	10 814	11.2	16.3		
Kiracı (Devletten/Vakıftan)	4 048	1.6	100	1 459	2.7	36.0	2 061	2.0	50.9	529	0.5	13.1		
Lojman	5 556	2.2	100	1 135	2.1	20.4	2 778	2.7	50.0	1 644	1.7	29.6		
Diğer	13 132	5.2	100	4 663	8.6	35.5	5 201	5.1	39.6	3 268	3.4	24.9		
Konut Kolaylıkları														
Tuvalet (Evin Dışında)	6 789	2.7	100	5 345	9.9	78.7	1 396	1.4	20.6	47	0.0	0.7		
Tuvalet (Evin İçinde)	245 989	97.3	100	48 754	90.1	19.8	100 975	98.6	41.0	96 260	100.0	39.1		
Banyo (Evin Dışında)	6 725	2.7	100	5 517	10.2	82.0	1 162	1.1	17.3	47	0.0	0.7		
Banyo (Evin İçinde)	246 053	97.3	100	48 583	89.8	19.7	101 210	98.9	41.1	96 260	100.0	39.1		
Sıcak Suyu Olmayan	30 364	12.0	100	16 446	30.4	54.2	10 578	10.3	34.8	3 340	3.5	11.0		
Sıcak Suyu Olan	222 414	88.0	100	37 654	69.6	16.9	91 793	89.7	41.3	92 967	96.5	41.8		
Eşya Sahipliği														
Ev Telefonu Olmayan	76 557	30.3	100	30 207	55.8	39.5	32 401	31.6	42.3	13 950	14.5	18.2		
Ev Telefonu Olan	176 221	69.7	100	23 893	44.2	13.6	69 971	68.4	39.7	82 357	85.5	46.7		
Bilgisayarı Olmayan	120 281	47.6	100	38 221	70.6	31.8	51 920	50.7	43.2	30 140	31.3	25.1		
Bilgisayarı Olan	132 497	52.4	100	15 878	29.4	12.0	50 452	49.3	38.1	66 166	68.7	49.9		
İnterneti Olmayan	178 188	70.5	100	48 170	89.0	27.0	77 293	75.5	43.4	52 726	54.7	29.6		
İnterneti Olan	74 590	29.5	100	5 929	11.0	7.9	25 079	24.5	33.6	43 581	45.3	58.4		
Jeneratörü Olmayan	219 976	87.0	100	51 904	95.9	23.6	92 209	90.1	41.9	75 863	78.8	34.5		
Jeneratörü Olan	32 802	13.0	100	2 195	4.1	6.7	10 163	9.9	31.0	20 444	21.2	62.3		
Kliması Olmayan	99 929	39.5	100	38 385	71.0	38.4	44 652	43.6	44.7	16 892	17.5	16.9		
Kliması Olan	152 849	60.5	100	15 714	29.0	10.3	57 720	56.4	37.8	79 415	82.5	52.0		
Otomobili Olmayan	52 419	20.7	100	23 278	43.0	44.4	21 313	20.8	40.7	7 828	8.1	14.9		
Otomobili Olan	200 359	79.3	100	30 821	57.0	15.4	81 059	79.2	40.5	88 478	91.9	44.2		

Kaynak: DPÖ, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008

Tablo 16. Yoksul Oup Olmamaaları, Konut Kolaylıkları ve Sahip Olunan Eşyaaya göre Kurumsal Olmayan Nüfusun Dağılımı, 2008

Konut Tipi	Toplam			Yoksul Olmayan*			Yoksul Olan*		
	Fert Sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)	Fert sayısı	%(Dikey)	%(Yatay)
Kurumsal Olmayan Toplam Nüfus	252 778	100	100	215 460	100	85.2	37 318	100	14.8
Konut Tipi									
Tek Bağımsız Konut	139 249	55.1	100	116 387	54.0	83.6	22 862	61.3	16.4
Bitişik veya Üst Üste İkiz Konut	31 067	12.3	100	26 323	12.2	84.7	4 744	12.7	15.3
Sıra Konutlar	13 857	5.5	100	12 247	5.7	88.4	1 610	4.3	11.6
Apartman	65 686	26.0	100	58 630	27.2	89.3	7 056	18.9	10.7
Diğer	2 919	1.2	100	1 873	0.9	64.2	1 046	2.8	35.8
Mülkiyet Durumu									
Ev Sahibi	163 774	64.8	100	152 753	70.9	93.3	11 021	29.5	6.7
Kiracı (Özelden)	66 267	26.2	100	45 608	21.2	68.8	20 659	55.4	31.2
Kiracı (Devletten/Vakıftan)	4 048	1.6	100	2 723	1.3	67.3	1 326	3.6	32.7
Lojman	5 556	2.2	100	4 852	2.3	87.3	705	1.9	12.7
Diğer	13 132	5.2	100	9 524	4.4	72.5	3 608	9.7	27.5
Konut Kolaylıkları									
Tuvalet (Evin Dışında)	6 789	2.7	100	1 990	0.9	29.3	4 798	12.9	70.7
Tuvalet (Evin İçinde)	245 989	97.3	100	213 469	99.1	86.8	32 520	87.1	13.2
Banyo (Evin Dışında)	6 725	2.7	100	1 756	0.8	26.1	4 970	13.3	73.9
Banyo (Evin İçinde)	246 053	97.3	100	213 704	99.2	86.9	32 349	86.7	13.1
Sıcak Suyu Olmayan	30 364	12.0	100	17 291	8.0	56.9	13 074	35.0	43.1
Sıcak Suyu Olan	222 414	88.0	100	198 169	92.0	89.1	24 245	65.0	10.9
Eşya Sahipliği									
Ev Telefonu Olmayan	76 557	30.3	100	53 910	25.0	70.4	22 647	60.7	29.6
Ev Telefonu Olan	176 221	69.7	100	161 549	75.0	91.7	14 672	39.3	8.3
Bilgisayar Olmayan	120 281	47.6	100	92 513	42.9	76.9	27 768	74.4	23.1
Bilgisayar Olan	132 497	52.4	100	122 947	57.1	92.8	9 550	25.6	7.2
İnterneti Olmayan	178 188	70.5	100	144 462	67.0	81.1	33 726	90.4	18.9
İnterneti Olan	74 590	29.5	100	70 998	33.0	95.2	3 592	9.6	4.8
Jeneratörü Olmayan	219 976	87.0	100	184 097	85.4	83.7	35 880	96.1	16.3
Jeneratörü Olan	32 802	13.0	100	31 363	14.6	95.6	1 439	3.9	4.4
Kliması Olmayan	99 929	39.5	100	71 808	33.3	71.9	28 121	75.4	28.1
Kliması Olan	152 849	60.5	100	143 651	66.7	94.0	9 198	24.6	6.0
Otomobil Olmayan	52 419	20.7	100	34 581	16.0	66.0	17 838	47.8	34.0
Otomobil Olan	200 359	79.3	100	180 879	84.0	90.3	19 480	52.2	9.7

* Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirin %50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırıma göre.
Kaynak: DPO, Hanehalkı Bütçe Anketi, 2008